

REFERAT Udvalget for Natur, Miljø- og Bæredygtig udvikling (2022-2025) d. 10-04-2024

Mødedato Onsdag d. 10. april 2024 kl. 18:00

Mødested Stortrommen

Mødedeltagere Hanne Berg (F), Bettina Bové (B), Per Frost Henriksen (A), Ergin Özer (A), Heidi Boss Nyby (C), Steen Løfstrøm (D), Mie Stattau (V)

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Træffetid.....	4
Godkendelse af Forslag til Handlingsplan for Biodiversitet 2024-2027.....	5
Beslutning om udformning af bassin ved Gammel Strandvej i Nivå.....	13
Orientering om øget ressourceforbrug som følge af klimaforandringer.....	17
Orientering om status på fjernvarmeudbygning.....	25
Sager på vej den 10. april 2024.....	27
Orientering per 10. april 2024.....	28
Digitalt underskriftsblad 10. april 2024.....	29

Punkt 31: Godkendelse af dagsorden

Beslutning i Udvalget for Natur, Miljø- og Bæredygtig udvikling (2022-2025) den 10-04-2024

Dagsordenen blev godkendt.

Punkt 32: Træffetid

22/31402

Beslutning i Udvalget for Natur, Miljø- og Bæredygtig udvikling (2022-2025) den 10-04-2024

Ingen foretræder.

Punkt 33: Godkendelse af Forslag til Handlingsplan for Biodiversitet 2024-2027

23/1591

Beslutningstema

Godkendelse af Handlingsplan for Biodiversitet 2024-2027 og orientering om opgørelse af ressourcebehovet, hvis handlingsplanen skal i mål.

Sagsfremstilling og økonomi

Handlingsplanen for Biodiversitet tegner den overordnede ramme for kommunens arbejde med at fremme biodiversiteten i kommunen. Med udgangen af 2023 udløb perioden for den tidligere handlingsplan, hvorfor forslag til handlingsplanen for næste periode 2024 - 2027 nu er udarbejdet. Med denne sagsfremstilling fremlægges forslag til ”Handlingsplan for biodiversitet 2024-2027” til godkendelse ved Udvalget for Natur, Miljø og bæredygtig Udvikling (se forslag til handlingsplan i bilag 1).

I oktober 2023 blev Udvalget orienteret om status for kommunens arbejde med den tidligere plan og proces for revision af handlingsplanen. Udvalget godkendte administrationens indstilling og besluttede at fastholde et højt ambitionsniveau på handlingsplanen for øget biodiversitet og ønskede en opgørelse af ressourcebehovet, hvis handlingsplanen skal i mål. Et overslag over ressourcebehovet følger i det sidste afsnit af sagsfremstillingen.

Handlingsplanens indhold

Indholdet i handlingsplanen er baseret på Grøn Politik for perioden 2023-2026, vedtaget af Byrådet i juni 2023. Denne politik fastlægger overordnede mål for kommunens arbejde inden for klimatilpasning, cirkulær økonomi, bæredygtig energi og rent drikkevand. Den udgør også rammen og udgangspunktet for kommunens indsats inden for natur og biodiversitet. Det er herudfra handlingsplanen er udarbejdet.

I perioden 2024-2027 planlægger kommunen bl.a. at føre tilsyn med eksisterende natur (§ 3områder), fortsætte Nivå Engfjord-projektet, forbedre levesteder for dyr og planter ved at placere store sten og andre strukturer i landskabet, fortsætte afgræsning af nye naturområder, anvende varierede plejemetoder såsom afbrænding, fortsætte høslæt med le med frivillige ved Humlebæk Fiskerleje, sikre bæredygtig etablering af vedvarende energianlæg og åbne rørslagne vandløb til fordel for dyr og planter.

Under hvert tema er der - i lighed med seneste handleplan - også en række potentialer på sigt, som ikke er umiddelbart mulige at prioritere indenfor gældende ressourcer.

Proces og høringskommentarer

I forbindelse med processen har der været workshop med Grønt Råd og sendt til kommentering hos bl.a. Nordsjællands Park og Vej.

Høringskommentarerne har været overvejende positive med ønsker om opprioritering af udvalgte potentielle indsatser. Andre kommentarer fra Nordsjællands Park og Vej m.fl. har bidraget med konkrete inputs omkring de enkelte indsatser og detaljer om ansvar, indhold og tid. Denne feedback har været med til at skærpe og præcisere handlingsplanens indsatser.

Handlingsplanens opbygning

Handlingsplanen er struktureret tematisk og indeholder målsætninger fra Grøn Politik, nuværende nye og fortsatte indsatser (2024-2027), samt potentielle indsatser på sigt. Der gives også information om status for tidligere indsatser.

Nuværende ressourcer på naturområdet

Administration

Opgaverne på naturområdet omfatter bl.a. lovpligtige opgaver som:

- myndighedsbehandling (primært § 3 områder, Natura 2000)
- tilsyn med § 3 områder
- bilag IV arter
- input til miljøvurderinger, lokalplaner, kommuneplan, planstrategi mv.
- drift af naturområder
- borgerhenvendelser

Dertil kommer politisk besluttede initiativer som:

- Nivå Engjord projektet, herunder klima-lavbund, naturtiltag, drift, kommunikation, biodiversitetsskov, Græstedgård mv.
- Skovrejsning
- Naturvenlig drift af kommunale arealer
- Drift af tidligere landbrugsarealer
- Gadekær
- Koordinering med NSPV omkring biodiversitet
- Biodiversitet i DK2020
- Nivå bynatur

Endvidere anvendes der administrative ressourcer på at styre opgaver og effektivisere tid og økonomi.

Økonomi

Der er 2,5-3,5 årsværk direkte tilknyttet naturopgaverne med et driftsbudget i 2024 på pol 1 på mellem 300-400.000 kr. Hovedparten af budgettet finansieres eksternt via fx landbrugsstøttemidler. Dertil er der på anlægskontoen afsat midler til de politisk vedtagne indsatser.

NSPV

NSPV arbejder med natur i driften. Deres budget til natur og skov er i 2024 1,7 mio. kr. inkl. besparelse til fældning og nyplantning samt overførte midler til skovrejsning, pleje af græstedgård, skydebane samt biodiversitetsindsats for effektiviseringsgevinsten på 150.000 kr. Dertil ekstraopgaver inden for naturområdet på pol. 1 på 300.000 til natur.

Skønnet ressourceforbrug til alle indsatser i handleplanen inkl. potentialer på sigt

Det er administrationens vurdering, at indsatserne i handleplanen kan ske inden for nuværende administrative og økonomiske ressourcer.

Såfremt der skal varetages en fuld og uophørlig opgaveløsning på alle indsatser, herunder ”potentialer på sigt”, vurderes det at kræve 2 årsværk yderligere. Dertil kommer minimum 600.000 kr. til træindsatsen.

Det skal påpeges, at administrative ressourcer ofte er vigtigere end øget økonomi, idet mange opgaver kan løses af kommunens egne specialister, hvis de får den fornødne tid. Endvidere er der mulighed for at fundraising eller omfordeling inden for politikområde 1.

Sagsbehandling siden udvalgsmøde den 5. februar 2024

Den 5. februar 2024 besluttede udvalget, at sagen skulle genoptages næste møde på baggrund af forskellige bemærkninger og tilkendegivelser fra udvalget.

Administrationen har siden rettet redaktionelle fejl og taget højde for udvalgets bemærkninger til handlingsplanen.

Beslutning om endelige formuleringer

Mht. tilkendegivelserne i forhold til indsatserne blev det på mødet aftalt, at udvalget skulle beslutte de endelige formuleringer på efterfølgende møde. Disse beslutninger er opstillet nedenfor i tabel 1.

Første kolonne viser emne, samt på hvilken side af udkastet teksten er placeret. Den eksisterende tekst inkl. justeringer findes i anden kolonne, og forslag til ny tekst er angivet i tredje kolonne. Under hvert forslag er administrationens kommentarer til den foreslåede ændring.

Udvalget skal på mødet beslutte, hvilken af de to formuleringer (forslag 1 eller forslag 2), der skal inkluderes i teksten for hver af de fire forskellige indsatser.

I udkastet til handlingsplanen (bilag) ses også forslag til alternativ tekst i kommentarfeltet på siderne 7 og 9.

Emne (sidetal)	Forslag 1 (eksisterende/præciseret tekst i handleplan)	Forslag 2 (ny)
A. Planlægning for VE- anlæg (7)	<i>”Sikre at planlægning for VE-anlæg ikke sker i kommunens udpegninger for eksisterende og potentielle naturområder, samt eksisterende økologiske forbindelser.”</i>	<i>”Sikre at planlægning for VE-anlæg så vidt muligt ikke sker i kommunens udpegninger for eksisterende og potentielle naturområder, samt eksisterende økologiske forbindelser.”</i>

Emne	Forslag 1	Forslag 2
(sidetal)	(eksisterende/præciseret tekst i handleplan)	(ny)
	Administrationens kommentarer: Sikrer mod etablering af VE-anlæg i kommuneplanens udpegede naturområder.	Administrationens kommentarer: Muligheden for at prioritere andre interesser end dem, der vedrører naturen, holdes åben.
	<i>”Undersøge muligheden for i kommuneplanen at sikre at håndteringen af regnvand så vidt muligt sker på overfladen og giver værdi for biodiversiteten.”</i>	
B. Håndtering af regnvand (7)	Administrationens kommentarer: Vand har generelt en positiv effekt på biodiversiteten, da det skaber nye habitater for planter og dyr. Der ønskes en undersøgelse af, om kommuneplanen kan understøtte bæredygtig regnvandshåndtering, hvor klima, natur, rekreation, landskab, robusthed ift. voldsomt vejr, rensning mv indtænkes fremmes frem for traditionel regnvandshåndtering i rør og underjordiske bassiner. Det kræver, at vandopsamling indtænkes i planlægningen i højere grad. NB. – Regnvands-håndtering på overfladen vil altid ske i samarbejde med den eller de givne lodsejer/e	Administrationens kommentarer: <i>”Undersøge muligheden for i kommuneplanen at sikre at håndteringen af regnvand så vidt muligt sker på overfladen i byområder og udtagne lavbundsarealer og giver værdi for biodiversiteten.”</i> Administrationens kommentarer: Som forslag 1, blot at vandhåndtering målrettes allerede udtagne lavbundsarealer, og ikke fx arealer med eksisterende landbrugsdrift.
C. Strandenge og Nivå Engfjord (9)	<i>”Samarbejde med og støtte Fugleværnsfondens arbejde med at udvide strandengene vest for Strandvejen ved Nivå Bugt.”</i>	<i>”Samarbejde med og støtte Fugleværnsfondens arbejde med at udvide strandengene i Nivå Bugt og Nivå Engfjords projektområde ud i havet til gavn for planter og dyr.”</i>

Emne	Forslag 1	Forslag 2
(sidetal)	(eksisterende/præciseret tekst i handleplan)	(ny)
	Administrationens kommentarer:	Administrationens kommentarer:
	Teksten er præciseret ift. at udvidelsen af strandenge ønskes vest for Strandvejen.	Dette giver mulighed for at Nivå Engfjord udvides til havområdet og dermed det samlede økosystem for ådalene, og potentielle synergier med det nationale initiativ om stenrev. Endvidere er det et signal til Søfartsstyrelsen om kommunens holdning til den tidligere forslåede udpegning af Nivå Bugt til muslingeopdræt i den nationale havplan.
	Nivå Engfjord afgrænsningen bevares uændret og omfatter ikke havområdet.	
		Bemærk:
		Det daværende Plan-, Miljø- og Klimaudvalg besluttede den 6. marts 2018, at der ikke skal være vildtreservat i Nivå Bugt. En udvidelse af projektområdet for Nivå Engfjord tilsigter, i tråd med ovenstående, ikke at ændre på eksisterende benyttelse af bugten.
	Udvide hegningen i Nivå Ådal (Jellebro-hegningen) yderligere, samtidig med, at vi bevarer områdets tilgængelighed.	Udvide hegningen i Nivå Ådal (Jellebro-hegningen) yderligere, samtidig med at vi bevarer områdets tilgængelighed og stier.
D. Jellebro-hegningen (9)	Administrationens bemærkninger:	Administrationens bemærkninger:
	Målet med Nivå Engfjord-projektet er at forbedre naturen, hvilket kan indebære, at stier skal omlægges eller hegn skal ændres.	Ved denne formulering kan stier ikke flyttes ifm. naturpleje, naturgenopretningsprojekter mv.
	Link til kortudsnit hvor udvidelse af hegning potentielt overvejes (nord for den blå markering).	

Tabel 1 Mulige formuleringer ifm. endelig vedtagelse af handleplan for biodiversitet.

Politiske prioriteringer i handleplanen

Udvalget drøftede ydermere muligheden for og ønsket om evt. at fremhæve indsatser med særlig politisk bevågenhed og prioritering i handlingsplanen.

Administrationens vurdering

I handlingsplanen har administrationen prioriteret ressourcerne i tråd med udvalgets beslutning på møde den 6. februar 2023 inden for de gældende rammer.

Med afsæt i den generelle tilgang, at sikre pleje af områder med højt naturindhold, prioriterer vi beskyttelse og bevarelse af den eksisterende natur. Hovedvægten ligger derudover på størst mulig naturmæssig værdi for de tilgængelige ressourcer. Der er særligt fokus på tiltag, der kan implementeres på kommunens egne arealer, samt på at opfylde de nationale miljømål og fremme sammenhængende natur, hvor naturen har de bedste forudsætninger.

Disse prioriteringer og fravalg afspejles tydeligt i antallet af initiativer under de forskellige temaer, hvilket betyder, at indsatser både på landet og i byen generelt prioriteres lavere.

Desuden indeholder planen en række initiativer under afsnittet "potentialer på sigt". Disse initiativer er af administrationen i første omgang blevet nedprioriteret til fordel for de øvrige indsatser pba. en afvejning af hhv. ressourceforbrug og natureffekt.

Hvis udvalget ønsker at foretage politiske udtalelser og prioriteringer, anbefaler administrationen generelt, at prioritere på tema-niveau frem for individuelle indsatser, da dette er mere omkostningseffektivt.

Besparelse til træbeskæring ved lift og genplantning af træer tilbagerullet for 2024

Budgetforligskredsen har den 18. marts 2024 besluttet, at tilbagerulle besparelsen til finansiering af træpolitikken og klimapolitikken på samlet 170.000 kr. af driftsreserven i 2024. For overslagsårene må problemstillingen rejses i de kommende budgetforhandlinger for 2025 og frem. Dette konsekvensrettes i handleplanen, således at opgaverne rykkes fra potentialer på sigt til konkrete indsatser.

Bevilling

Ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Retsgrundlag

Naturbeskyttelsesloven, LBK nr. 1392 af 04/10/2022

FN's Verdensmål og Byrådets arbejdsgrundlag

FN's verdensmål

Nr. 14 Livet i havet

Nr. 15 Livet på land

Byrådets arbejdsgrundlag

8. Natur, miljø og bæredygtig udvikling.

Evaluerings af CO2-effekt af politisk beslutning

-

Kompetence

Udvalget for Natur, Miljø og Bæredygtig Udvikling

Kommunikation

Handlingsplan for Biodiversitet 2024-2027 vil blive publiceret på kommunens hjemmeside og sendt til Grønt Råd og Nordsjællands Park og Vej.

Elektroniske bilag

Handlingsplan for Biodiversitet 2024-2027

Indstilling

1. At orienteringen om opgørelse af ressourcebehovet tages til efterretning
2. At der besluttet hvilke formuleringer der skal indgå i handlingsplanen for hver af de fire indsats i tabel 1
3. At spørgsmålet om politiske prioriteringer drøftes og besluttet
4. At *Handlingsplan for Biodiversitet 2024-2027* godkendes med ovenstående ændringer.

Beslutning i Udvalget for Natur, Miljø- og Bæredygtig udvikling (2022-2025) den 05-02-2024

Sagen drøftet. Genoptages på næste møde på baggrund af de forskellige bemærkninger og tilkendegivelser.

Beslutning i Udvalget for Natur, Miljø- og Bæredygtig udvikling (2022-2025) den 10-04-2024

Godkender administrationens indstillinger punkt 1.

Godkender indstillingens punkt 2 med følgende tilpasninger og ændringer:

Emne A: Planlægning for VE:

Der stilles forslag om at forslag 2 justeres således; ”*Sikre at planlægning for VE-anlæg så vidt muligt ikke sker i kommunens udpegninger for eksisterende natur. Og så vidt muligt ikke i potentielle naturområder, samt eksisterende økologiske forbindelser*”.

For stemmer 3: A og V

Imod stemmer 4: B, C, D og F

Forslaget faldt hermed.

Forslag 1 herefter vedtaget

For stemmer 5: Per frost Henriksen (A), B, C, D og F

Imod stemmer 1: V

Undlader 1: Ergin Øzer (A)

Forslag B: Håndtering af regnvand

Forslag 2 Vedtaget

Forslag C: Strandengene og Nivå Engfjord

Forslag 1 vedtaget

Forslag D: Jellerød Bro-hegningen

Forslag 1 vedtaget, idet det forudsættes at Langstrupstien, som vigtig forbindelse, skal bevares – men jf. forslaget alene kan omlægges.

Godkender den administrative indstilling punkt 3 med tilføjelse af skovrejsning ved vandboringer, styrket formidlingsindsats.

Godkender herefter *Handlingsplan for Biodiversitet 2024-2027* med ovenstående ændringer og tilføjelser af følgende:

Der ønskes fremadrettet at der tillige arbejdes med en supplerende perspektivperiode, på fx 20 år.

Bilag

Handlingsplan for Biodiversitet 2024 - 2027.pdf

Punkt 34: Beslutning om udformning af bassin ved Gammel Strandvej i Nivå

24/6518

Beslutningstema

Beslutning om udformning af et åbent rensebassin ved Gammel Strandvej i Nivå inden udledning af regnvand fra Nivå By og Bymidte til Øresund ift. bevarelse af egetræ og etablering af stibro.

Sagsfremstilling og økonomi

Baggrund

Udvalget for Natur, Miljø og Bæredygtig Udvikling blev den 13. november 2023 orienteret om, at et åbent vådt rensebassin ved siden af Nivaagaards Sø på et kommunalt ejet areal, er den bedste løsning til rensning af regnvand fra Nivå By. I den forbindelse blev det oplyst, at bassinet ville blive tilpasset landskabet og udgøre et rekreativt element, samt at eventuelle stioplægginger ville ske for Forsyningens regning.

Figur 1 På kortet til venstre viser det røde kryds placeringen af det areal, som skal benyttes til Fredensborg Forsynings regnvandsbassin. På kortet til højre er der zoomet ind på området og de eksisterende højdekurver (0,5 m interval) er vist med gult.

Den 26. februar 2024 vedtog Byrådet tillæg til spildevandsplan for Nivå By, hvor bassinet var indarbejdet. Spildevandsplantillægget er i høring frem til 26. april 2024.

Forsyningen og deres rådgivere har den 12. februar 2024 afholdt orienteringsmøde med naboer til bassinet og har desuden arbejdet med detailprojektering af projektet.

Forsyningens forslag til bassin medfører fældning af værdifuldt egetræ

Forsyningen har fremsendt et udkast til udformning af bassinet. I det fremsendte forslag er bassinet udformet, så et ca. 50 år gammelt egetræ fældes for at undgå at lave en stibro. Se bilag 1 for billeder.

Egetræet indgår i den politisk besluttede Helhedsplanen for Lergravene i Nivå, Delområde 2. Delområde 2 angiver, at området skal have karakter af lysåbent krat præget af åbne arealer med græs og urter, spredte buske og enkelte træer. Der skal bevares en bestand af træer og buske. I forbindelse med forarbejdet og borgerinddragelsen til helhedsplanen blev der i høringsperioden foretaget et tilsyn med interessenterne i området, hvor de bevaringsværdige træer blev udvalgt – herunder egetræet.

Selv om egetræet ikke er vurderet til at være levested for flagermus, er det administrationens vurdering, at egetræet har stort arkitektonisk- og biologisk værdi. Særligt træets alder, udformning og art ligger til grund for denne vurdering. Eg er en hjemmehørende art, og det træ der i Danmark som har flest arter (ca. 1.200 arter) tilknyttet gennem hele træets levetid. Det er særligt ældre egetræer, der opnår en høj biologisk værdi, så selv om der plantes et nyt træ andetsteds, vil det ikke kunne erstatte det eksisterende.

Med henblik på kommunens ønskede forvaltning af kommunale træer og den kommende strategi for træer i Fredensborg Kommune, vurderer administrationen, at der bør foreligge helt særlige forhold før fældning kan komme i betragtning.

Administrationen kan varetage disse interesser som grundejer (ikke myndighed) og har derfor bedt Forsyningen om, at udarbejde et forslag til bassinudformningen, hvor træet bevares.

Løsning hvis træet bevares

Forsyningen har fremsendt et forslag, som indebærer, at egetræet bevares. I forslaget får bassinet en anden udformning, og et stykke af stien, som i dag går gennem området langs Nivaagaards Sø, vil i givet fald skulle ændres til en træbro over bassinet (i stil med den som findes over "Lagunen" ved Usserød Å i Kokkedal). Endvidere oplyser Forsyningen, at der skal ske en øget terrænbearbejdning mod syd pga. terrænforholdene.

Herunder ses Forsyningens to forslag til bassinudformning samt de eksisterende koter i området.

Figur 2 – Forslag 1 (tv), hvor egetræet fældes og forslag 2 (th) hvor egetræet bevares. Egetræet er markeret med rød cirkel.

Økonomiske konsekvenser for Fredensborg Forsyning

Fredensborg Forsyning har fremsendt økonomisk overslag af de to forslag til udformning af bassinet (se bilag 2).

Fredensborg Forsyning vurderer i dette bilag, at merudgiften for at bevare egetræet er ca. 1 mio. kr. Endvidere vil driften af bassinet blive øget pga. nedfald af blade i bassinet fra træet. Forsyningen ønsker på den baggrund at fastholde det første forslag, hvor træet fældes.

Administrationen har anmodet om en uddybning af, hvad der ligger til grund for den øgede udgift ved bevaring af træet. Forsyningen har vurderet, at der er merudgifter til geotekniske undersøgelser (40.000 kr.), ekstra rydning af beplantning inden geotekniske undersøgelser (85.000 kr.), etablering og fundering af 60 m træbro (380.000 kr.) og jordarbejde i bassinets sydlige ende (540.000 kr.). Forsyningen har ikke oplyst, alle de omkostninger, der er forbundet med løsningen, hvor træet fældes, fx rydning af beplantning, fældning af egetræ og jordbearbejdning ved lavning ved egetræ. Det er dog oplyst, at det koster 60.000 kr. såfremt der skal plantes 3 nye egetræer med en stammeomkreds på 30-35 cm.

For at stille udgiften til bevarelse af egetræet i relation til den samlede udgift til bassinet, har administrationen bedt Forsyningen oplyse den forventede totale udgift til etablering af bassinvolumenet (som er det samme for de to forslag). Forsyningen har oplyst 19,3 mio. kr. for løsningen, hvor egetræet fældes. Dvs. der er tale om en skønnet merudgift på maks. 5 % til bevarelse af træet.

Er der lovhjemmel til at Forsyningen kan afholde udgifter til løsningen, som bevarer træet?

Omkostningsbekendtgørelsen sætter rammerne for Forsyningernes udgifter til projekter på anden mands jord. Ifølge omkostningsbekendtgørelsen skal Forsyningen altid vælge den løsning, som er den mest "selskabsøkonomisk omkostningseffektive" – dvs den, for Forsyningen, billigste løsning, som lever op til det gældende serviceniveau.

Vejledningen til omkostningsbekendtgørelsen beskriver dog:

"Som udgangspunkt anses det for en nødvendig omkostning at indpasse et anlæg i en evt. eksisterende sammenhæng, dvs. at et anlæg passer visuelt eller på tilsvarende vis ind i det umiddelbart omkringliggende område, anlægget etableres i. Omkostninger til indpasning anses derfor som udgangspunkt ikke i sig selv for hverken at udgøre nytte for en anden part eller en meromkostning, der skal afholdes af andre parter – heller ikke selvom indpasningen gør anlægget dyrere end det teoretisk billigst mulige for spildevandsforsyningsselskabet".

Det er administrationens vurdering, at Fredensborg Forsyning kan afholde de ekstra omkostninger til at bevare egetræet og etablere gangbroen inden for rammerne af omkostningsbekendtgørelsens bestemmelser. Fredensborg Forsyning mener ikke, at de lovligt kan afholde meromkostningerne og påpeger at kommunen må afholde merudgifterne.

Administrationens vurdering

Det er på baggrund af ovenstående administrationens vurdering, at den skønnede meromkostning på 1 mio. kr. kan være behæftet med en vis usikkerhed. Terrænbearbejdning, som er den dyreste post, vil uanset løsning skulle ske, idet området, hvor egetræet står, også skal bearbejdes, hvis træet fældes pga. terrænforholdene. Til gengæld er der meromkostninger til etablering af broen, hvis træet bevares. Det har ikke været muligt for administrationen at få fuld indsigt i budgetterne i de to løsninger, herunder den konkrete merudgift til bevarelse af træet, men ud fra ovenstående vurderes merudgiften, at være knap så høj, som angivet af Forsyningen.

Selv om bevarelse af træet vil være en merudgift af Forsyningen både anlægsmæssigt og driftsmæssigt, vil der kunne opnås en rekreativ- og naturmæssig gevinst ved at bevare træet i overensstemmelse med helhedsplanen for lergravene og dem kommende træstrategi.

Administrationen skal derfor anbefale løsningen, hvor træet bevares. Såfremt løsningen med at fælde træet beslutes, vil der blive stillet krav om etablering af 3 større egetræer et sted, hvor disse ikke er i risiko for fremtidig fældning, velvidende at det ikke kan erstatte det eksisterende træ æstetisk og naturmæssigt.

Bevilling

Ingen bevillingsmæssige konsekvenser

Retsgrundlag

Omkostningsbekendtgørelsen (BEK nr 2275 af 29/12/2020)

FN's Verdensmål og Byrådets arbejdsgrundlag

FN's verdensmål

- 6. Rent vand og sanitet
- 11. Bæredygtige byer og lokalsamfund
- 15. Livet på land

Byrådets arbejdsgrundlag

- 8. Natur, miljø og bæredygtighed er fremtiden

Kompetence

Økonomiudvalget.

Indstilling

1. At de 2 løsningsforslag drøftes og det beslutes, hvilket ejerkrav, der skal stilles til Forsyningen ift. udformning af bassinet.

Beslutning i Udvalget for Natur, Miljø- og Bæredygtig udvikling (2022-2025) den 10-04-2024

Sagen udsættes mhp. indhentning af yderligere data, herunder for de konkrete økonomiske og geotekniske forhold.

For stemmer 4: B, C, D og F

Imod stemmer 3: A og V, idet man finder at sagen er tilstrækkeligt belyst.

Bilag

IMG_7193

Bassin ved Nivågård Sø - budgetoverslag

Punkt 35: Orientering om øget ressourceforbrug som følge af klimaforandringer

24/4304

Beslutningstema

Orientering om øget ressourceforbrug som følge af vinterens ekstreme nedbør samt prioritering og økonomi for håndtering af klimaforandringer.

Sagsfremstilling og økonomi

Hidtidige indsatser ift. at imødegå ekstremt vejr som følge af klimaforandringer

Siden de store oversvømmelseshændelser langs Usserød Å i 2007 og 2010 har kommunen på forskellige niveauer arbejdet med at forebygge og håndtere skadevoldende oversvømmelser. Der er bl.a. etableret følgende tiltag:

- 1) Gennemførelse af et stort klimatilpasningsprojekt, Klimaprojekt Kokkedal, der har nedbragt risikoen for oversvømmelser langs Usserød Å.
- 2) Etableret dobbeltprofil og online målersystem i Usserød Å.
- 3) Kommunen er sekretariat for den tværkommunale organisering omkring Usserød Å ("Usserød Å samarbejdet"), som håndterer målersystem, styring af sluser og kriseberedskab på tværs af kommunegrænser og forsyninger.
- 4) Udarbejdelse af klimatilpasningsplaner hver 4. år siden 2013 og med udgangspunkt i en opdateret kloakplan er der udarbejdet risikokort for alle bygninger i kommunen, (<https://klimatilpasningsplan.fredensborg.dk/kraftig-regn/fremtidens-regnhaendelser>).
- 5) Vedtagelse af DK2020-plan med indsatser for klimatilpasning med synergi til biodiversitet og reduktion af klimagasser.
- 6) Der er afholdt informationsmøder for borgerne, så de kunne få viden til at sikre egen ejendom.
- 7) Der er dialog med Nivaagaard Samlingen om mulige, permanente løsninger ift. risikoen for oversvømmelser, samt udarbejdet et beredskabsmæssigt aktionskort, der skal sikre samlingen under en hændelse.
- 8) Der er etableret sluse i dige ved Nivå Havn, der lukkes regelmæssigt når havvandet stiger
- 9) Der arbejdes på at realisere den politiske vision omkring Nivå Engfjord, som skal højne biodiversiteten omkring den gamle Nivå Fjord samtidig med, at de øgede vandmængder håndteres. Pt. arbejdes der på klima-lavbundsprojekt i Langstrup Mose, som vil forsinke og kontrollere vandet i højere grad end nu, samtidig med at der opnås klimagevinster. Vandhåndtering i de andre dele af projektets lavbundsarealer arbejdes der fortsat med fx omkring strandene samt ved etablering af diger langs Donse å, Usserød Å og Nivåen.
- 10) Der planlægges separatkloakering af gamle fælleskloakker, der skal hindre oversvømmelser med opblandet urensset spildevand under kraftige nedbørshændelser. Samtidig forsinkes det frakoblede regnvand.
- 11) Den kommunale kystbeskyttelse er gennemgået og udbedret. Der arbejdes pt. på 2 kystsikringsprojekter ved Nivå Bugt og Gl Strandvej,
- 12) Der er udarbejdet beredskabsplan for oversvømmelser med en krisestab bestående af ledelsen fra kommunens administration, Fredensborg Forsyning, Nordsjællands Park og Vej, som bistås af Nordsjællands Brandvæsen (NSBV) i den akutte fase.
- 13) Der er 2021 afviklet en krisestyingsøvelse ift. oversvømmelse af Usserød Å.

Den gældende klimatilpasningsplan er digital og kan ses her: <https://klimatilpasningsplan.fredensborg.dk> .

Klimaforandringer medfører øget ressourceforbrug

I Fredensborg Kommune – som i resten af landet - mærkes klimaforandringerne i form af en markant øget nedbørsmængde, oversvømmelser af vandløbsnære arealer og andre lavbundsarealer, hyppigere storme med havvandsstigninger og stigende grundvand.

Administrationen og krisestabens medlemmer har i december 2023 og januar 2024 brugt væsentlig flere ressourcer end tidligere på beredskabsindsatser overfor kraftige vejrhændelser. Ud over havvandsstigninger og skybrud har vi i denne vinter skullet håndtere flere beredskabssituationer som følge af ”koblet regn”. Dvs. langvarige nedbørshændelser som gør, at vandet ikke når at strømme af eller nedsive, inden ny nedbør falder og resulterer i oversvømmelser. Ofte skal der kun små mængder til, når alle systemer er fyldt og jorden er vandmættet. Og da problemerne ofte opstår problemerne uden for normal arbejdstid har det været nødvendigt at opnormere på området.

Administrationen har alene på en måned senest håndteret 17 henvendelser om problemer med vand – mange som kræver yderligere komplekse undersøgelser for at fastslå, om kommunen har en pligt til at afhjælpe problemerne – enten som ejer eller som myndighed, eller om der alene er tale om forhold, ejer selv skal sørge for at udbedre. Henvendelserne drejer sig især om borgere, som har huse på lavbundsarealer, som nu trues af højt grundvand og/eller overfladevandafstrømning. Fx langs Esrum Sø. Nogle borgere oplever endda, at spildevand presses op gennem kloakken og ind i husene. Administrationen har også håndteret henvendelser fra borgere med arealer op til de kommunale vandløb.

Oversvømmelserne opleves meget voldsomme for borgerne og skaber store frustrationer, som også deles med administrationen, der pt. har et betydeligt ressourcetræk til at håndtere de mange henvendelser.

Hvem har det juridiske ansvar under en oversvømmelse?

Det fremgår af sektoransvarsprincippet i beredskabsloven, at *”den myndighed eller organisation der har ansvaret for et område under normale forhold, også har ansvaret for både det forebyggende og afhjælpende beredskab ved ekstraordinære hændelser på dette område.”*

Kommunens rolle er at sikre, at der ikke sker skadevoldende oversvømmelser af kommunale bygninger, arealer og prioriterede områder, jf. beredskabsplanen. På de kommunale arealer, der ikke er beskyttet natur, skal kommunen vedligeholde dræn og grøfter og sikre, at der ikke sker ændringer i terræn, der medfører oversvømmelser hos naboer. Endvidere skal kommunen som myndighed sikre, at vandløbslovens bestemmelser om at vandet skal kunne løbe uhindret gennem ejerskel til vandløb og hav (drænsager).

NSPV's rolle er at sikre de kommunale afvandingssystemer fungerer og at indsatser i beredskabsplanen gennemføres i praksis. Derudover skal de kommunale vandløb vedligeholdes efter vandløbsregulativernes anvisninger. NSPV har en døgnbemandet teknikervagt.

Fredensborg Forsynings rolle er at sikre, at serviceniveauet for kloakkerne overholdes (opstuvning til terræn tillades hvert 5. år i separatkloakerede oplande og hvert 10. år i fælleskloakerede oplande. Serviceniveauet omfatter ikke kældre). Forsyningen skal sikre funktionen i deres ledningssystem, pumper mv. virker. Forsyningen har ligeledes en døgnbemandet teknikervagt, som består af en person, som er på vagt fra 15-7 på hverdage og i weekender. Ekstra mandskab skal indkaldes tidligst muligt når hændelsen varsles, da der ikke er ekstra bemanning på rådighedsvagt 24/7.

Nordsjællands Brandvæsen (NSBV) bistår med krisestyring, hvis en oversvømmelse er til fare for mennesker, samfundsmæssige værdier eller miljøet.

De private lodsejere og virksomheder har selv ansvar for at hindre oversvømmelser af egne ejendomme, såfremt vandet stammer fra naturlige afstrømninger/øget grundvandsstand. På kommunens hjemmeside er der anvisninger til borgerne i beredskabssituationer, [Beredskab for oversvømmelse \(fredensborg.dk\)](https://fredensborg.dk).

Den nuværende prioritering af indsatser under en beredskabssituation

Den 27. maj 2019 blev den gældende prioritering af beredskabsindsatsen vedtaget i Byrådet.

Prioriteringen blev udarbejdet og fastlagt, fordi der manglede en klar stillingtagen til kommunens beredskabsindsats og serviceniveau over for private borgere og virksomheder, i forbindelse med oversvømmelseshændelser.

Med vedtagelsen blev indsatserne prioriteret ud fra, hvilke kritiske funktioner der skal kunne opretholdes under større oversvømmelser i kommunen, samtidig med et princip om at alle borgere skal behandles lige. Det førte til følgende prioritering, som beredskabet fortsat arbejder ud fra:

1. Redningsveje
2. Kommunale dræn, tekniske anlæg m.m.
3. Kommunale havne
4. Kommunale bygninger, veje og anlæg
5. Væsentlige samfundsmæssige værdier (fx kulturinstitutioner)
6. Kommunale klimatilpasningsanlæg fx Usserød Å dige og dige nord for Nivå Havn

Fremtidigt behov for øgede indsatser og indkøb af materiel

Som følge af vinterens nedbør samt stormen Pia og Rolf, hvor Nivå Havn blev oversvømmet, hvor vand fra hav og fra baglandet kom samtidigt, er der et behov for at evaluere beredskabsindsatsen, herunder organisering, beredskabsmateriel og økonomisk prioritering.

Nedenfor gennemgås forskellige indsatser, som vurderes nødvendige at håndtere forebyggende og før næste hændelse, så vi i højere grad står rustet. Indsatserne kræver både øget økonomi, kompetencer og administrative ressourcer på tværs af organisationen.

Her følger en umiddelbar prioritering:

Oprydning efter flere storme

Der opleves allerede nu et øget ressourcetræk ift. oprydning fra de forskellige storme. Det er især tang, sand og sandsække, der bruges ressourcer på at rydde op. NSPV oplyser, at de har brugt ca. 300.000 kr. på oprydning efter stormfald i 2023 og 2024 (både inden for eksisterende budget og som ekstraopgaver). Oprydningen efter Pia og Rolf i Nivå Havn er endnu ikke afsluttet. Blandt andet skal græsarealet syd for havnen ryddes for at surferne kan bruge arealet.

Skader på kommunale anlæg og bygninger

Denne vinter er der anvendt mange ressourcer på vand i kældre og oversvømmede områder, fx:

- Møllevej 14, hvor kommunen har måttet opsætte en toiletvogn, idet området er så vandmættet, at pumpen i deres samlebrønd ikke har kunnet pumpe vandet ud i sivedrænet

- Møllevej 4 (Karsemosegaard, den røde bygning, som ligger lavest i området). Ved perioder med kraftig og vedvarende regn kommer vand i kælderen. Der er pt en pumpe kørende.
- Nivå Havn, hvor der er ødelagte bygninger af opstigende vand. Blandt andet er det nødvendigt at ombygge servicehuset i Nivå Havn, som følge af skimmel efter vandskade i forbindelse med stormen Pia.
- Rådhuset, hvor der er etableret pumpebrønd ved solparkeringspladsen, som sikrer mod fremtidige oversvømmelser.
- Sørupvej 5, hvor der har været placeret en midlertidig pumpe for at sikre fremkommelighed på kørebanen, da kapaciteten på den eksisterende pumpe har været for lille i forhold til oplandet.

Der er samlet anvendt 2 årsværk denne vinter på vandskader på kommunale bygninger.

Ud over skader på bygninger ses skader på fortove, veje, udløb mv. efter hver storm. Dette belaster de kommunale budgetter yderligere.

NSPV fakturerer storme som ekstraopgaver

Under beredskabshændelser fakturerer NSPV deres assistance som ekstraopgaver, herunder planlægnings- og teknikertimer. Fx kostede stormen Malik 67.150 kr., Nora 19.000 kr., Otto 52.575 kr. og Pia 77.500 kr. Disse regninger ligger ud over NSPV's indsatser inden for teknikervagten og forebyggende indsatser ved varsel om skybrud og storme (fx fjernelse af grene mv. foran afløb, lukning af sluse i Nivå Havn mv.). Ekstraregninger fra NSPV fordeles på de relevante politikområder, men der er ikke afsat midler hertil i budgetterne. Ud over de timer som NSPV fakturerer til kommunen ved beredskabssituationer, bruger NSPV løbende flere ressourcer indenfor de afsatte driftsbudgetter, på bl.a. vejbeplantning, vejafvanding, belægninger, boldbaner og renhold ved stormfald og skybrud.

Ifm. lukningen af Nivåvej pga. langvarigt regnvejr i februar blev der brugt betydelige ressourcer på at suge brønde fri for sand og sikre afvandingen ud til Øresund. NSPV har sendt ekstraregning på 25.475 kr., dertil har entreprenører sendt ekstraregninger til kommunen på omkring 75.000 kr.

Oversvømmede veje

I februar måned har beredskabspersonalet, i samarbejde med trafikmyndigheden, brugt ressourcer på håndtering af oversvømmede vejområder fordelt i kommunen.

Denne erfaring skal udnyttes ved at de udsatte vejområder registreres i beredskabsplanen, således at beredskabet er på forkant med, hvor der må forventes indsatser.

Der vil fremadrettet blive et skærpet fokus på at analysere for oplagte skybrudsveje, så de kan indskrives i beredskabsplanen. Med skybrudsveje skal forstås veje som man accepterer bliver oversvømmet under en hændelse, idet terrænet viser sig oplagt til at lede vandet væk. Afledning kan hjælpes på vej ved at etablere render og hævede kantsten som led i en klimatilpasning. Behovet skal vurderes.

En skybrudsvej betyder i praksis afspærring af gennemkørsel, hvormed trafikmyndigheden skal inddrages og blandt andet sørge for skiltning af omdirigering af trafikken.

Det er derfor behov for at organiseringen af indsatsen omkring vejene tydeliggøres.

Udpegning af skybrudsveje er desuden en indsats i klimatilpasningsplanen, og der kan således indfries sammenhængende mål.

Beredskabsmateriel

NSBV har ikke selv pumpemateriel til oversvømmelser. NSPV og Fredensborg Forsyning har måttet prioritere deres mobile pumper rundt omkring i kommunen, og kapaciteten er udfordret. NSPV netop indkøbt en ekstra mobil pumpe til 70.000 kr. efter vinterens rekordnedbør. Endvidere skal der indkøbes "balloner" til stopning af underløb ved Strandvejen fx ved Vibevej ifm. med renoveringen af kystbeskyttelsen.

Såfremt der kommer en meget stor hændelse kan der komme udfordringer ift. materiel, fx køretøjer til vand mv. Såfremt en beredskabssituation sker under et "black-out", hvor strømmen er gået, er der tillige udfordringer ift. at drive pumper, Usserød Å målersystemet og i værste tilfælde kommunikationslinjer.

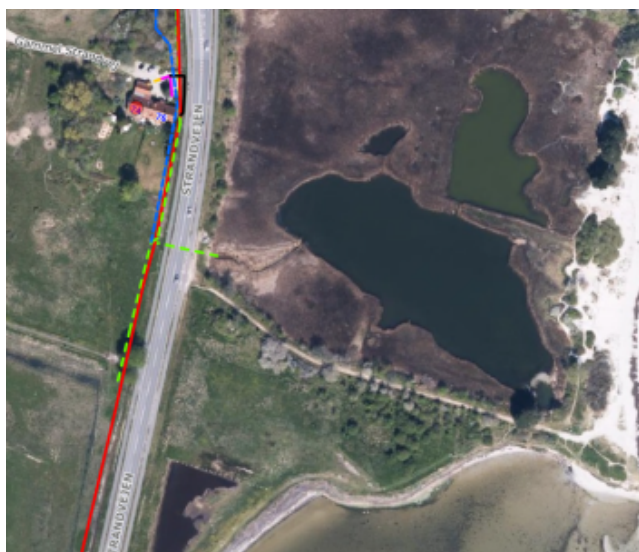
Nivå Havn

Indsatsen på Nivå Havn indebærer en del arbejde med påfyldning og placering af sandsække for at beskytte bygninger på havnen. For at effektivisere indsatsen, både forberedende og den efterfølgende oprydning, overvejes indkøb af enten watertubes eller et stormflodssikrende produkt, der kaldes "boxwall".

Havnefoged og havneassistent på Nivå Havn har endvidere gennemgået deres materiel og efterspurgt bevilling til indkøb af udstyr til stormsikring af havnen. Det drejer sig om et totalt beløb på ca. 30.000 kr. (eksklusiv indkøb af watertubes eller "boxwall"). Udstyret skal bl.a. sikre arbejdsmiljøet for dem, der arbejder under hændelsen.

Sluse eller lign. i Nivå lagune til sikring af Gammel Strandvej 74 og 76.

I den nuværende beredskabsplan skal NSPV indsætte en "ballon" i en brønd til en underføring under Strandvejen for at hindre havvand i at trænge ind til ejendommen. Idet man blokerer en underføring landværts Strandvejen, blokerer man samtidig for al "bagvandet" - det vil sige alt det regnvand, der falder og drænes fra det bagvedliggende vandopland for til sidst at blive afledt gennem underføringen til Øresund.

Kortbilag 1 – dræn underføring markeret med grøn, som aflukkes i gældende aktionskort

Således risikerer ejendommene alligevel at oversvømmes, selvom man har forhindret havvandet i at trænge ind under Strandvejen. I beredskabsplanen indsættes pumpe, såfremt der opstår problemer ved ejendommen. I disse situationer bør

der indkøbes en slangebros eller ske lukning af Strandvejen for at sikre pumpeledningen.

På grund af de store mængder vand, som er faldet de senere år, er det ikke en holdbar løsning.

I dialog med grundejeren i nr 74, undersøger administrationen og NSPV, mulighed for at aflukke en underføring mellem lagunen og Øresund når der varsles høj vandstand. Aflukningen skulle træde i stedet for den gældende aktion, hvor det er underføringen under Strandvejen der aflukkes landværts med ballon. Derved ville det stadig være muligt at afdræne regnvand fra det bagvedliggende opland til lagunen.

Kortbilag 2 – underføring fra lagune, undersøgelser pågår.

Organisering – internt og eksternt

Det øgede ressourcetræk uden for arbejdstid medfører også, at flere medarbejdere skal indgå i en vagtordning efter ordinær arbejdstid på det tekniske område - og dermed stå til rådighed i forbindelse med hændelserne.

For at optimere tidsforbrug, skal der med de nye opgaver ske en opdateret organisering i beredskabssituationer, der sikrer at alle kender deres ansvar og roller. Dette skal løbende evalueres.

Sandsække til private

Det er tidligere besluttet, at kommunen ikke yder sandsække til private borgere og havne under en hændelse. På baggrund af erfaringerne fra Pia er det administrationens vurdering, at der uden større omkostninger kan stilles sand og sandsække til rådighed for de private i risiko, som kan afhentes i Nivå Havn. Samtidig leveres sand og sandsække til Sletten havn til egen indsats. NSBV har desuden tomme sandsække på brandstationen i Kokkedal, som private kan hente. Der undersøges muligheden for at indkøbe materiel, der letter fyldning af sandsække.

Kommunikation

Kommunen abonnerer på sms-tjeneste, som gør det muligt at skrive direkte til borgere i geografisk afgrænsede områder. Dette redskab skal krisestaben i stigende grad benytte – især hvis der sker en større hændelse. Det undersøges, om SINE-telefoner, der går uden om telefonnettet, skal indkøbes i de tilfælde, at oversvømmelserne sker samtidigt med strømsvigt.

Beredskabsøvelser

Via øvelser i krisestaben og dennes delfunktioner kan man opnå god, rettidig og effektiv kommunikation. Samarbejdsprincippet indebærer, at myndigheder og andre aktører har et selvstændigt ansvar for at samarbejde og koordinere med andre myndigheder og organisationer, både vedrørende beredskabsplanlægning og krisestyring. NSBV anbefaler, at der løbende – f.eks. én gang om året -afvikles en øvelse for krisestaben.

Forebyggelse af oversvømmelser i den fysiske planlægning

Hver gang der udføres terrænreguleringer, har det konsekvenser for overfladeafstrømningen. Kommunens lokalplaner og byudviklingsprojekter skal derfor have et skærpet fokus på at afdække konsekvenser og hindre nye oversvømmelser allerede i planlægningsfasen. I kommuneplanen er udpeget områder, hvor der er øget risiko for oversvømmelser ved havvandsstigninger og ved kraftige regn hændelser. I forbindelse med udarbejdelse af lokalplaner og i forbindelse med større byudviklingsprojekter er det med til at sikre, at der i planlægningsfasen kan indtænkes håndtering af skybrud lokalt, så de fremtidige hændelser i højere grad kan mindskes og undgås. Det skal ske ved, at der stilles krav om at strømningsveje og vandoplande kortlægges i planlægningsfasen, så skybrudsvand og havvand gør mindst mulig skade. Ved større byudviklingsprojekter skal regnvandet fortsat kunne indgå som et rekreativt element i udvikling og design af byrum.

Samarbejdet mellem udviklere, forsyningen og kommunen om en planlægning, der i højere grad arbejder med løsninger, som integrerer vand og forebygger skader, vil kræve øgede ressourcer.

Opdatering af beredskabsplan

I takt med den øgede erfaring i forbindelse med oversvømmelseshændelser og eksekvering af planens indsatser og aktioner, opdateres beredskabsplanen for oversvømmelse som følge af ekstrem nedbør og høj vandstand i Øresund. Størstedelen af de ovenstående indsatser skal derfor indskrives i beredskabsplanen.c

Klimatilpasning på lang sigt

Ud over en øget hyppighed af beredskabshændelser med dertilhørende skader vil klimaforandringerne øge behovet for at gøre eksisterende kommunalt byggeri og anlæg mere modstandsdygtigt, fx at øge højden på diger ud til havet eller omlægge eksisterende kommunalt byggeri på lavbundsarealer/nær vandløb.

Strandvejen ved Nivå Bugt indebærer en særlig udfordring. Pt. fungerer den som et 2 m dige og beskytter de bagvedliggende huse, rensningsanlæg, historiske bygninger mv mod storme med havstigninger til følge. Om 75 år forventes havvandet at være 60 cm højere (DMI's klimaatlas – scenariet kan ændres) og derfor vil risikoen for oversvømmelser med havvand over Strandvejen stige under storme. Administrationen arbejder derfor i 2024 frem mod et beslutningsgrundlag ift. den langsigtede løsning for Strandvejen. I løsningerne skal der ske en afvejning mellem økonomi, klimatilpasning, biodiversitet/Nivå Engfjord, klima, fremkommelighed, trafikikkerhed og rekreation.

Stigende grundvand

Med baggrund i at det øvre grundvandsspejl er steget med 1 m på 30 år forventer regeringen i forlængelse af Klimatilpasningsplan 1, at fremsætte et lovforslag i 2024, der sikrer kollektive løsninger på højtstående grundvand i byer. Som det er nu, er det op til den enkelte grundejer at sikre sig mod stigende grundvand. Lovforslaget vil gøre det muligt for spildevandsselskaber og med kommunen som myndighed, at gennemføre kollektive løsninger på højtstående grundvand i områder, hvor det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt. Regeringens udspil til Klimatilpasningsplan 1 indeholder en række andre initiativer for at imødegå klimaforandringernes konsekvenser og kan ses [her](#).

Bevilling

Ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

FN's Verdensmål og Byrådets arbejdsgrundlag

FN's Verdensmål

13. Klimaindsats

Byrådets arbejdsgrundlag

Natur, miljø og bæredygtighed er fremtiden

Kompetence

Udvalget for Natur, Miljø og Bæredygtig Udvikling.

Indstilling

1. At orienteringen tages til efterretning.

Beslutning i Udvalget for Natur, Miljø- og Bæredygtig udvikling (2022-2025) den 10-04-2024

Godkender administrationens indstilling idet udvalget bemærker, at man vil være opmærksom på klimaudfordringerne og klimatilpasnings- og handlingsplan ifm. budgetprocessen.

Punkt 36: Orientering om status på fjernvarmeudbygning

24/6024

Beslutningstema

Udvalget orienteres om status på udrulning af fjernvarme i Fredensborg Kommune.

Sagsfremstilling og økonomi

I det følgende gives status på implementeringen af kommunens varmeplan fra januar 2023, der bygger på Norfors udrulningsplan for fjernvarme fra juli 2022. Følgende kan fremhæves i forhold til seneste statussag, der blev behandlet i december 2023 af Plan-, Trafik- og Klimaudvalget (PTK) samt Udvalget for Natur, Miljø og Bæredygtig udvikling (NMB):

Projektforslag for nye varmforsyningsområder

Fredensborg Kommune har den 20. marts 2024 modtaget to projektforslag fra Norfors for fjernvarmeprojekter i Humlebæk og Kokkedal. Administrationen er i gang med at gennemgå materialet og forventer herefter at sende projektforslagene i høring, jf. den procedure, som NMB besluttede på møde den 6. feb. 2023 (punkt 16, sagsnr. 23/1755). Det forventes, at forslagene kan sendes til politisk godkendelse i juni 2024.

Undersøgelser af mulighed for geotermi

Norfors har offentliggjort, at de har indgået samarbejde med Innargi A/S for at undersøge mulighederne for at benytte geotermi som varmekilde. Det undersøges, om et geotermianlæg kan placeres tæt på det nuværende forbrændingsanlæg. Målet er, at anlægget kan levere en betydelig varmeproduktion. Tidshorizonten for et driftsklart geotermianlæg må forventes at være 7-10 år, hvorfor der i mellemtiden stadig vil være et behov for at etablere yderligere varmekapacitet i form af nye produktionsanlæg. Norfors ser derfor fortsat på, hvor det kan være hensigtsmæssigt at placere varmepumpeanlæg mv.

Fortætningskampagne i Humlebæk

Norfors har gennemført en fortætningskampagne i Humlebæk, med tilbud til bygninger og boligselskaber i eksisterende fjernvarmeområder, som ikke var tilsluttet fjernvarme. Der har været god interesse for tilbuddet, og flere boligforeninger og adresser bliver koblet på fjernvarmesystemet. Coloplast er tilsluttet fjernvarme, og der tilsluttes også kunder i Enebærhaven, Louiseparken, Humleparken, på Teglgårdsvej og ved Humlebæk Center. I alt forventes tilsluttet næsten 200 målere, hvor nogle dækker flere husstande. Totalt anslås det, at varmeafsætningen i Humlebæk øges med 20.926 MWh/år, hvoraf tilslutninger svarende til ca. 5.000 MWh/år er i drift.

Varmecentral på Højvangen, Fredensborg

Lokalplan F126, der rummer muligheden for at etablere en ny varmecentral ved renseanlægget i Fredensborg, er påklaget af naboerne til planområdet. Både klage og administrationens kommentarer hertil er indsendt til Planklagenævnet medio februar 2024.

Administrationen har anmodet Planklagenævnet om at vurdere, hvorvidt klagen har opsættende virkning. Hvis klagen ikke har opsættende virkning, skal Norfors vurdere, om de ønsker at gå videre med etablering af varmeanlægget, mens klagen behandles, eller ikke ønsker at løbe den risiko, det vil indebære.

Sammenlægning af fjernvarmeområder og takster

Fjernvarmeområderne under I/S Norfors er blevet sammenlagt med virkning fra 1. januar 2024. Sammenlægningen resulterer i ens varmepriser for alle Norfors' varmekunder. I Fredensborg Kommune drejer det sig om prisudligning hos kunderne i Norfors Fjernvarmes takstzone (Kokkedal og Humlebæk), Nivå Fjernvarmes takstzone, takstzone for Norfors Ultralavtemperatur (boligområde i Nivå) og takstzone for Fredensborg Fjernvarme – Asminderødhave.

Som led i udviklingen på energimarkederne og de generelle prisstigninger i samfundet har Norfors desuden hævet varmepriserne pr. 1. januar 2024. De nye højere varmepriser sker ikke som følge af sammenlægningen af fjernvarmeområder og takstzoner.

Bevilling

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Retsgrundlag

Planloven kap. 5 og kap. 6

Varmeforsyningsloven (LBK nr. 1215 af 14. august 2020)

Projektbekendtgørelsen (BEK nr. 818 af 4. maj 2021)

Cirkulæreskrivelse om kommunal varmeplanlægning og projektgodkendelse

Aftale om fremskyndet planlægning for udfasning af gas til opvarmning og klar besked til borgerne (29. juni 2022)

Klimaaftale om grøn strøm og varme 2022 (25. juni 2022)

FN's Verdensmål og Byrådets arbejdsgrundlag

8. Natur, miljø og bæredygtighed er fremtiden

FN's verdensmål

7. Bæredygtig energi

11. Bæredygtige byer og lokalsamfund

12. Ansvarligt forbrug og produktion

Evaluerings af CO2-effekt af politisk beslutning

Ikke relevant.

Kompetence

Plan-, Trafik- og Klimaudvalget fsva. planforhold og Udvalget for Natur, Miljø og Bæredygtig udvikling fsva. planlægningsopgaver for varmforsyning og myndighedsbehandling på varmeområdet.

Indstilling

1. At orienteringen tages til efterretning.

Beslutning i Udvalget for Natur, Miljø- og Bæredygtig udvikling (2022-2025) den 10-04-2024

Orienteringen tages til efterretning. Udvalget ønsker at Norfors opdaterer udrulningsplanen for fjernvarme.

Punkt 37: Sager på vej den 10. april 2024

21/32101

Beslutningstema

Maj

Udvalgstur

Regulativ Donse Å

Usserød å målersystem

Stiplan

Dyr til naturpleje

Juni

Regulativ Nivå

Senere

Badebroer

Humblebæk Syd

Listen over sager på vej er ikke en komplet liste over kommende sager, men rummer større, strategiske sager og sager, der af et flertal i udvalget er besluttet optaget politisk ved senere udvalgs møder.

Beslutning i Udvalget for Natur, Miljø- og Bæredygtig udvikling (2022-2025) den 10-04-2024

Orienteringen tages til efterretning.

Punkt 38: Orientering per 10. april 2024

21/32102

Sagsfremstilling og økonomi

Familieevent Nivå Engfjord 25. maj 2024 kl. 10-12 ved Nive Mølle

Som en del af Nivå Engfjord projektet afholdes der lørdag den 25. maj 2024 et familieevent. Aktiviteterne vil have fokus på oplevelser og læring, som formidler selve projektet, biodiversitet samt de potentialer, som området rummer for forbedringer af naturen. Eventet afvikles bl.a. med Skolen i Virkeligheden.

Ny blomstermark ved Græstedgård

Som en del af Nivå Engfjord projektet etableres der over sommeren i ny blomstermark på græsarealet mellem den nordlige bygrænse ved Kokkedal og Holmegårdsvej. Marken skal efter pløjning harves nogle gange over sommeren for at få bugt med uønskede planter. Senere på året bliver der udsået en frøblanding med 22 lokale vilde danske planter. Når planterne har etableret sig, vil der fremover kunne høstes frø fra arealet til udspreddning andre steder i Nivå Engfjord og andre steder i kommunen.

Formidlingsrev (stenrev) ved Nivå Havn

Den 26. februar 2024 blev der afholdt orienteringsmøde om et kommende statsligt finansieret formidlingsrev ved Nivå Strandpark. På mødet blev det klart, at det område, hvor Miljøstyrelsen påtænker placering af formidlingsrevet (ud for den sydlige tange i Nivå Strandpark), er problematisk ift. et nyoprettet elitecenter for surfere i Nivå Havn, Elitecenter Øst. Da formidlingsrevet, som henvender sig til især til børnefamilier, skal anvendes til snorkling, vil der med surfernes træning kunne opstå nogle farlige situationer. Dette og de lokale dybdeforhold i området gør, at Miljøstyrelsen, med input fra Danmarks Naturfredningsforening, er gået i gang med at undersøge alternative placeringer. Pt. undersøges en placering ved Peder Mads.

Beslutning i Udvalget for Natur, Miljø- og Bæredygtig udvikling (2022-2025) den 10-04-2024

Orienteringen tages til efterretning.

Punkt 39: Digitalt underskriftsblad 10. april 2024

21/30652

Beslutning i Udvalget for Natur, Miljø- og Bæredygtig udvikling (2022-2025) den 10-04-2024

Godkendt med digitalt underskriftsblad. Vedhæftet som bilag.

Bilag

Underskriftsark NMB 100424